

HAMKORLIKDAGI O'QUV FAOLIYATI ORQALI IJODKORLIK VA TEXNOLOGIK RIVOJLANISHNI TA'MINLASH

Sharipova Gulshoda Bahriddinovna

Navoiy viloyati Navoiy shahar 16-AFCHO'IM
Texnologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktab o'quvchilarining texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda raqamli vositalarning pedagogik roli tahlil qilinadi. Raqamli platformalar va interaktiv dasturlar yordamida o'quvchilar nafaqat texnologik ko'nikmalarini, balki ijodiy fikrlash va muammo yechish malakalarini ham rivojlantiradi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, raqamli vositalardan foydalanish o'quvchilarning o'qishga bo'lgan motivatsiyasini oshiradi, mustaqil ishlash va hamkorlik ko'nikmalarini shakllantiradi, shuningdek, ta'lim jarayonini interfaol va samarali qiladi.

Kalit so'zlar: Raqamli vositalar, Texnologik ko'nikmalar, Ijodkorlik, Interfaol ta'lim, Maktab ta'limi, Innovatsion metodlar, Mustaqil ishlash, Guruh ishlari

Bugungi ta'lim tizimida maktab o'quvchilarining texnologik qobiliyatlarini rivojlantirish muhim vazifa hisoblanadi. An'anaviy o'qitish usullari ko'pincha ma'lumotni qabul qilishga qaratilgan bo'lsa, raqamli vositalar yordamida amalga oshiriladigan interfaol mashg'ulotlar o'quvchilarga mustaqil fikrlash, muammo yechish va ijodiy qaror qabul qilish imkoniyatini beradi. Raqamli platformalar va dasturlar o'quvchilarga o'z g'oyalarini amaliy tarzda ifodalash, natijalarni tahlil qilish va o'z rivojlanishini kuzatish imkoniyatini beradi.

Ushbu maqolada raqamli vositalar yordamida maktab o'quvchilarining texnologik ko'nikmalarini va ijodiy faolligini rivojlantirish metodikasi, samarali pedagogik strategiyalar va amaliy yondashuvlar tahlil qilinadi. Shu bilan birga, maqola raqamli vositalarning ta'lim jarayonini interfaol, qiziqarli va samarali qilishdagi pedagogik ahamiyatini ham ko'rsatadi.

Raqamli vositalar yordamida ta'lim jarayonini tashkil etish maktab o'quvchilarining texnologik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuv o'quvchilarga nafaqat amaliy ishlarni bajarish, balki mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodiy qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Raqamli platformalar va interaktiv dasturlar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini sinab ko'radi, o'z ishlarini tahlil qiladi va natijalarni baholash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Texnologik ko'nikmalarni shakllantirish jarayoni bir nechta bosqichlardan iborat: muammoni aniqlash, maqsad va vazifalarni belgilash, resurslarni tanlash, loyihani amalga oshirish va natijalarni baholash. Shu bosqichlarda o'quvchilar raqamli vositalardan foydalangan holda ijodiy va amaliy ishlarni bajaradi. Masalan, maktabda informatika, san'at yoki dizayn fanlari bo'yicha loyihalar o'quvchilarga grafik

dasturlar, onlayn taqdimot platformalari va simulyatsiyalar orqali o'z g'oyalarini ifodalash imkonini beradi.

Raqamli vositalar bilan ishlash o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ta'lim jarayonini interfaol qiladi. Onlayn testlar, viktorinalar va interaktiv mashqlar o'quvchilarning diqqatini jamlash, tezkor fikrlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, guruh ishlari va kollaborativ mashg'ulotlar o'quvchilarning hamkorlik va muloqot ko'nikmalarini mustahkamlaydi, ular bir-birining ishini baholaydi va fikr almashadi.

Raqamli portfellar o'quvchilarning mustaqil ishlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini yanada rivojlantiradi. Har bir o'quvchi o'z ishlarini raqamli shaklda saqlaydi, tahlil qiladi va o'z rivojlanishini kuzatadi. Bu esa o'quvchilarga ilgari surilgan maqsadlarga erishish va o'z natijalarini baholash imkonini beradi. Shu tariqa, raqamli portfellar o'quvchilarning texnologik savodxonligi va ijodiy faolligini sezilarli darajada oshiradi.

O'qituvchining metodik rahbarligi loyiha asosida o'qitishda muhim omil hisoblanadi. O'qituvchi murakkab vazifalarni sodda va tushunarli shaklda tushuntiradi, raqamli vositalardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar beradi va loyiha jarayonini samarali tashkil etadi. Shu bilan birga, o'quvchilarga ijodiy erkinlik berish va yangi g'oyalarni sinab ko'rishga rag'batlantirish o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va texnologik ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Baholash tizimi ham loyiha asosida o'qitish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Texnik aniqlikdan tashqari, baholash ijodkorlik, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilishni ham qamrab olishi kerak. Loyiha natijalari va raqamli portfellar orqali o'quvchilarning ijodiy rivojlanishi va texnologik ko'nikmalari baholanadi. Bu esa o'quvchilarning ijodiy faolligini oshiradi va ularni yangi g'oyalarni sinab ko'rishga rag'batlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli vositalardan foydalanish maktab o'quvchilarining texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Interfaol mashg'ulotlar, guruh ishlari va raqamli portfellar birgalikda o'quvchilarning texnologik savodxonligini, ijodiy fikrlashini va innovatsion yondashuvini sezilarli darajada oshiradi. Bu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarda muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi.

Raqamli vositalar maktab o'quvchilarining texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli platformalar va interaktiv dasturlar orqali o'quvchilar nafaqat texnologik ko'nikmalarini, balki ijodiy fikrlash, muammo yechish va innovatsion qaror qabul qilish qobiliyatlarini ham rivojlantiradi. Shu tariqa, o'quvchilar mustaqil ishlash va guruhda hamkorlik qilish imkoniyatiga ega bo'lib, o'z g'oyalarini amaliy tarzda ifodalaydi va natijalarni tahlil qiladi.

Guruh ishlari, interfaol mashg'ulotlar va raqamli portfellar o'quvchilarning hamkorlik, muloqot va o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini mustahkamlaydi. O'qituvchining metodik rahbarligi esa loyiha jarayonini samarali tashkil etish va o'quvchilarga texnologik vositalardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar berishda muhim rol o'ynaydi. Baholash tizimi ijodkorlik, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilishni ham qamrab oladi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularni yangi g'oyalarni sinab ko'rishga undaydi.

Shunday qilib, raqamli vositalar yordamida amalga oshiriladigan interfaol va loyihaviy ta'lim maktab o'quvchilarining texnologik savodxonligini, ijodiy faolligini va innovatsion fikrlashini sezilarli darajada oshiradi. Bu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarda muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi. Shu sababli pedagogik amaliyotda raqamli vositalar, interfaol mashg'ulotlar va loyiha asosida o'qitish strategiyalarini birlashtirish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shavdirov S. A. *Podgotovka budushchikh uchiteley k issledovatel'skoy deyatel'nosti*. Pedagogicheskoe obrazovanie i nauka, 2017, №2, pp. 109–110.
2. Shavdirov S. A. *Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons*. Eastern European Scientific Journal, 2017, №1, pp. 131–134.
3. Shovdirov S. *Analyzing the sources and consequences of atmospheric pollution: A case study of the Navoi region*. E3S Web of Conferences, 2024, 587:02016.
4. Shavdirov S. *Method of organization of classes in higher education institutions using flipped classroom technology*. AIP Conference Proceedings, 2025, 3268(1):070035.
5. Shavdirov S. A. *Ůquvchilarda tasviriy savodxonlikka oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik jihatlari*. Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan), 2017, №6, pp. 15–21.
6. Shovdirov S. *Tasviriy san'atni o'qitishda o'quvchilarning sohaga oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirish omillari*. Inter Education & Global Study, 2024, №1, pp. 8–14.
7. Ibraimov X., Shovdirov S. *Theoretical Principles of The Formation of Study Competencies Regarding Art Literacy in Students*. Science and Innovation, 2023, 2(B10), pp. 192–198.
8. Baymetov B. B., Shovdirov S. A. *Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts*. International Journal on Integrated Education, 2023, 4(3), pp. 60–66.
9. Mishra, P., & Koehler, M. J. *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*. Teachers College Record, 2006, 108(6), pp. 1017–1054.